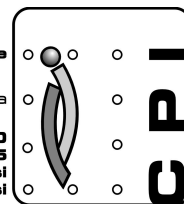

Center RS za poklicno izobraževanje

Ob železnici 16, 1000 Ljubljana

tel.: 01/ **5864 200**
faks: 01/ **5422 045**
e-pošta: **info@cpi.si**
<http://www.cpi.si>

Priporočila za udejanjanje rezultatov projektov Leonardo da Vinci in drugih projektov v praksi

Mag. Mirjana Kovač

**Center RS za poklicno izobraževanje,
julij 2009**

Kazalo

<u>1 Beseda avtorice.....</u>	<u>3</u>
<u>2 Uvod.....</u>	<u>4</u>
<u>3 Širjenje rezultatov projekta (dissemination).....</u>	<u>4</u>
<u>4 Udejanjanje rezultatov projekta (exploitation).....</u>	<u>5</u>
<u>5 Primeri udejanjanja projektnih rezultatov projektov Leonardo da Vinci in nekaterih drugih projektov</u>	<u>7</u>
<u>6 Priporočila.....</u>	<u>13</u>
<u>7 Viri in literatura.....</u>	<u>14</u>

1 Beseda avtorice

Začetki mednarodnega sodelovanja Centra RS za poklicno izobraževanje segajo v leto 1998, ko se je Slovenija prvič vključila v projekte Leonardo da Vinci. Svoje znanje in izkušnje, pridobljene na projektih Leonardo da Vinci, je Center kmalu začel s pridom uporabljati pri razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji ter tudi prenašati v druge države, ki so potrebovale strokovno pomoč.

Sodelovanje v mednarodnih projektih predstavlja za Center:

- laboratorij različnih inovacij,
- izmenjavo izkušenj ter spoznavanje primerov dobrih praks,
- vzpostavljanje partnerstev v mednarodnem in tudi nacionalnem okolju,
- osebni in profesionalni razvoj zaposlenih.

Proces razširjanja in udejanjanja rezultatov posameznih projektov je tako prisoten že od prvih korakov vključevanja Centra v projekte. Od leta 1998 pa do danes smo se zaposleni Centra vključili v številne projekte programa Leonardo da Vinci (projekti za prenos inovacij, projekti partnerstva in projekti mobilnosti) ter tudi v druge projekte s področja poklicnega in strokovnega izobraževanja. Iz vseh teh projektov smo črpali znanje, pridobivali izkušnje, gradili mrežo partnerstev, ki so prerasla v trajne poslovne vezi, spletene na osnovi dobrega strokovnega znanja, zanesljivosti in spoštovanja.

Kljub dolgoletnim dobrim izkušnjam na različnih projektih, se nam neprestano odpira vprašanje, kako zagotoviti trajnost projekta tudi po tem, ko je projekt že zaključen.

Ker je to vprašanje, ki se pojavlja pri vsakem projektu, smo se na Centru odločili, da pripravimo priporočila, ki bodo vodjem projektov v pomoč pri:

- pripravi projektne zasnove oz. prijavi na projekt,
- odločanju o sodelovanju v projektu npr. kot partner,
- razmisleku, kako projekt ohranjati pri življenju tudi potem, ko mu poteče življenjska doba.

V gradivu, ki je pred vami, so opisani mehanizmi širjenja informacij o projektu in mehanizmi udejanjanja projektnih rezultatov. Na koncu so prikazani primeri projektov Centra RS za poklicno izobraževanje, katerih rezultati so se uspešno umestili in pripomogli k nadaljnjemu razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji.

mag. Mirjana Kovač

2 Uvod

Priporočila za udejanjanje rezultatov projekta so namenjena vsem, ki so že vključeni projekte Leonardo da Vinci ali kakšne druge projekte, da bodo bolje razumeli pomen širjenja in udejanjanja rezultatov projekta. Morda bodo Priporočila dobro vodilo tudi vsem, ki šele razmišljajo o morebitni prijavi na projekt.

O širjenju in udejanjanju projektnih rezultatih je treba razmišljati že na samem začetku projekta, aktivnosti skrbno načrtujemo, predvsem pa moramo odgovoriti na štiri vprašanja, tako imenovane **4 K-je**:

- katere projektne rezultate bomo širili in koristili,
- kdaj bomo aktivnosti širjenja informacij in udejanjanja projektnih rezultatov izvajali,
- komu so aktivnosti namenjene,
- kako bomo aktivnosti širjenja in udejanjanja projektnih rezultatov izvajali.

Načrt širjenja in udejanjanja projektnih rezultatov mora biti jasen in mora vsebovati vse cilje in aktivnosti, ki se bodo izvajali v času trajanja projekta in tudi še po zaključku projekta.

V nadaljevanju bomo pojasnili pojma širjenje in koriščenje rezultatov projekta. Obe aktivnosti sta sestavni del vsakega projekta, o njih razmišljamo že ob sami prijavi projekta in tudi ves čas trajanja projekta. Med njima pa obstaja bistvena razlika, čeprav ostre ločnice med njima ne moremo potegniti, njun pomen in namen pa lahko udeleženci razumejo različno.

3 Širjenje rezultatov projekta (dissemination)

Širjenje rezultatov projekta pomeni širiti informacijo o projektu najširši javnosti.

To je vnaprej načrtovan proces, o katerem razmišljamo že ob prijavi projekta. Informacije o projektu lahko širimo:

- na lokalnem nivoju: lokalnim partnerjem, udeležencem drugih projektov, znotraj lastne organizacije ...;
- na regionalnem in nacionalnem nivoju: informacijo o projektu lahko posredujemo vsem, ki s svojimi odločitvami vplivajo na razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja npr: drugim institucijam na področju izobraževanja, šolskim centrom, ministrstvom, združenjem, zbornicam ...;
- na evropskem nivoju: širjenje primerov dobrih praks v različnih delovnih skupinah na evropskem nivoju, v projektih Leonardo da Vinci, preko študijskih obiskov, sodelovanje na mednarodnih konferencah, seminarjih ...

3.1 Mehanizmi širjenja rezultatov projekta

Mehanizmi širjenja projektnih rezultatov so številni in odvisni od vrste dejavnikov, kot so razpoložljiva sredstva na projektu, pa tudi od samega rezultata projekta, ki ga želimo predstaviti ciljni javnosti, in naše iznajdljivosti.

Najpogostejša oblika so razna tiskana gradiva, ki so zelo priljubljena oblika širjenja rezultatov projekta:

- razna glasila, ki jih lahko pošiljamo preko elektronske pošte; z njimi zajamemo širok krog ciljne javnosti, stroški so nizki;
- obvestila za javnost, ki jih pošiljamo medijem in drugim socialnim partnerjem. Z njimi napovemo bližnji dogodek ali predstavimo napredek projekta. Taka obvestila morajo biti kratka in izčrpna, kajti v današnjem svetu polnem informacij zmanjkuje časa za branje dolgih obvestil;
- brošure in letaki, ki povzemajo cilje, aktivnosti ali rezultate projekta.

Širjenje informacij o projektu preko spletne strani je postalo pomembno orodje, vendar pa ne smemo pozabiti, da še tako dobra spletna stran postane neuporabna, če ni obiskana. Zato je treba uporabnike obvestiti o naši spletni strani, in to tako, da jo vpišemo v vse najpomembnejše svetovne in slovenske spletne imenike ter iskalnike. Število obiskovalcev, minute, ki jih uporabniki prebijejo na naši strani in njihova aktivnost na straneh, so lahko realni pokazatelj tega, kako priljubljena in obiskana je naša spletna stran.

Za uspešno širjenje rezultatov projekta je pomembno, da dobro razmislimo o:

- uporabi različnih vrst mehanizmov, s katerimi bomo kar se da učinkovito seznanjali potencialne ciljne skupine (npr. tiskana gradiva, elektronska sporočila, spletne strani ...),
- ciljnih skupinah, ki jim želimo posredovati informacijo, npr. zbornice in njihova združenja, razna ministrstva, šole in šolski centri, podjetja, nevladne organizacije ...

4 Udejanjanje rezultatov projekta (exploitation)

Beseda udejanjanje (eksploatacija, koriščenje) projektih rezultatov s področja poklicnega in strokovnega izobraževanja pomeni izkoristiti rezultat projekta tako, da bo imelo ugoden vpliv oz. učinek na razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja.

To je aktivnost, ki pripomore ohranjati trajnost projekta in se nadaljuje še po zaključku projekta ter dejansko odraža pravi rezultat projekta, to je uspešnost oz. neuspešnost projekta.

Rezultati projekta lahko koristno vplivajo na:

- a) sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja, tako da:
 - izboljšajo nacionalni sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja,
 - izboljšajo sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja na evropskem nivoju,
 - krepijo prepoznavnost institucije tako na nacionalnem kot mednarodnem nivoju.
- b) institucije s področja poklicnega in strokovnega izobraževanja, tako da:
 - pripomorejo k pridobivanju znanj, izkušenj,

- vplivajo na spreminjanje dela in osebnostnega razvoja zaposlenih,
- omogočajo širitev in vzpostavitev trajnih partnerstev.

4.1 Mehanizmi udejanjanja rezultatov projekta

Mehanizmi udejanjanja projektnih rezultatov so lahko različni, vendar pa je pomembno, da izberemo najprimernejšega npr:

- če je rezultat projekta razvit program usposabljanja, ga lahko ponudimo v uporabo vsem tistim, ki se ukvarjajo z usposabljanjem,
- če pa je rezultat projekta pridobivanje novih znanj, izkušenj, npr. skozi projekte mobilnosti, pa je to lahko model priznavanja neformalno pridobljenega znanja.

Udejanjanje projektnih rezultatov se pojavlja v različnih oblikah in načinih. V nadaljevanju bomo predstavili nekaj primerov.

1. Dostopnost projektnih rezultatov preko spletne strani, tudi po zaključku projekta.
2. Vključevanje rezultatov v sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja. To pomeni, da že v fazi priprave projekta razmišljamo o umestitvi projektnih rezultatov, da bodo podlaga za nadaljnji razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja.
3. Prenos projektnih rezultatov (npr. programi usposabljanja, učna gradiva za učitelje, razvite metodologije ...) potencialnim uporabnikom.
4. Povezovanje z drugimi projekti v državi, ki jih povezuje sorodna tematika.
5. Organizacija raznih tematskih konferenc, okroglih miz, kamor se povabi vse, ki sodelujejo pri podobnih projektih in ki lahko posredujejo znanja in izkušnje.

Šest korakov za uspešno udejanjanje rezultatov projekta.

1. Dobro preučimo projektno zasnovo oz. prijavo na projekt, predvsem preučimo namen in cilje projekta, povezanost ciljev projekta s cilji tako Centra RS za poklicno izobraževanje kot tudi s cilji razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja, razmislimo, kdo so potencialni uporabniki rezultatov projekta.
2. V projekt vključimo partnerje, ki so zanesljivi in ki nam bodo v podporo pri izvajanju. Od projektnih partnerjev je namreč v veliki meri odvisna učinkovitost in uspešnost projekta. To pomeni ne samo da smo v projektu delali dobro, ampak tudi da smo delali prave stvari, tiste, ki smo nam dale neko dodano vrednost v osebnostnem in profesionalnem razvoju posameznika in v razvoju samega sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja.
3. Izkoristimo vsako priložnost za informiranje javnosti o projektu.
4. Informirajmo vodstvo in zaposlene v instituciji o projektu, njegovih učinkih na sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja in si zagotovimo njihovo podporo.
5. S pomočjo strokovnih timov (3-4 posamezniki, ki so zadolženi za določeno področje) preučimo možnosti udejanjanja rezultatov oz. njihov nadaljnji razvoj, morebitno modifikacijo, pripravimo predlog ter ga ponudimo šolam, šolskim centrom, Strokovnemu svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje v razpravo ali sprejem.
6. Skozi pozitivno naravnano organizacijsko kulturo in s pozitivno klimo v organizaciji je treba motivirati zaposlene za vključevanje v mednarodne projekte

5 Primeri udejanjanja projektnih rezultatov projektov Leonardo da Vinci in nekaterih drugih projektov

Zap. št.	Projekt, vodja projekta na CPI	Trajanje projekta od-do	Rezultati projekta	Uspešnost projekta; prenos oz. udejanjanje rezultatov projekta
1.	Wizard Toolbox (Socrates-Grundtvig) Vodji projekta: Danuša Škapin, Barbara Bauman	2002–2004	Izdelano gradivo za razvoj ključnih kompetenc vseživljenjskega učenja.	Gradivo posredovano PUM-om Del gradiva uporabljen za koncept Mape učnih dosežkov Del gradiva uporabljen za priročnik o trajnostnem razvoju (projekt Zakladnica znanja ESS)
2.	Phare 2000 – Usposabljanje – ključ do večje zaposljivosti, v katerem so se usposabljali brezposelni v gradbeništvu za poklic zidar v Savinjski regiji Vodja projekta: Mojca Polak	2002–2003	Razviti 3 katalogi standardov strokovnih znanj in spretnosti za poklic Zidar na 3. ravni zahtevnosti. To so edini katalogi, ki omogočajo certificiranje na področju gradbeništvu. Vsi brezposelni, ki so bili udeleženi v projektu, so dobili zaposlitev.	Razviti edini NPK-ji na področju gradbeništvu, ki so v uporabi še danes. Nekaj časa so bili pogoj za pridobitev delovne vize.
3.	Total Counselling Vodja projekta: Mojca Polak	2003–2005	Izdelan priročnik Total Counselling Vzpostavljena mreža pomoči mladim http://cpi.ism.si	Rezultati projekta, pridobljena znanja in izkušnje so se uporabili še v projektih Phare in ESS.
4.	Virtuorientation Vodja projekta: Mojca Polak	2001–2004	Izdelan prvi slovenski spletni portal, ki na enem mesu posreduje celovite informacije s področja izobraževanja in zaposlovanja. www.virtuorientation.net	Rezultati projekta so se nadgradili v projektu ESS in so vidni na spletni strani www.mojaizbira.si

Zap. št.	Projekt, vodja projekta na CPI	Trajanje projekta od–do	Rezultati projekta	Uspešnost projekta; prenos oz. udejanjanje rezultatov projekta
5.	Bilateralno sodelovanje z Univerzo Durham, Fundacijo za razvoj malih in srednjih podjetij-uvajanje podjetništva Vodja projekta: mag. Mirjana Kovač	1998–2006	Izvedena usposabljanja učiteljev Izdelana učna gradiva: Podjetno v svet poklicnega izobraževanja. Delam za sebe, Razumevanje podjetniškega načina življenja	Pripravljena učna gradiva za podjetniško učenje, ki so še vedno v uporabi: Podjetno v svet poklicnega izobraževanja, Delam za sebe, Spoznavanje podjetniškega načina življenja. Gradiva so dostopna na spletni strani: www.izvirznanja.si Izvedena so bila številna usposabljanja učiteljev.
6.	Sodelovanje s CINOP – Center za inovacije v izobraževanju, ki je bilo vzpostavljeno v programu Phare MOCCA	2000–2006	Strokovna pomoč Centru pri uvajanju modularizacije kurikula, certifikatnega sistema ter notranje organizacije in sistemizacije Centra	Izvedena usposabljanja zaposlenih CPI s področja modularizacije, certifikatnega sistema ter kompetenčnega modela.
7.	QUTE – kakovost v poklicnem in strokovnem izobraževanju Vodja projekta: Darko Mali	2004–2006	Izdelana računalniška aplikacija za izvajanje samoevalvacije.	Računalniška aplikacija za samoevalvacijo je v uporabi na Šolskem centru Velenje, poskusno na 12 biotehniških šolah in na Tehniškem šolskem centru Kranj. Znanje in izkušnje, pridobljene na projektu, so uporabljene pri nadaljnjem razvoju sistema ugotavljanja in zagotavljanja kvalitete. Na podlagi rezultatov projekta QUTE se izvaja nov projekt LdV SECER, kjer gre za prenos inovacij s področja kakovosti v druge države: Turčijo in Bolgarijo.

Zap. št.	Projekt, vodja projekta na CPI	Trajanje projekta od–do	Rezultati projekta	Uspešnost projekta; prenos oz. udejanjanje rezultatov projekta
8.	Evropski poklicni profil – Ekološki predelovalec odpadkov Vodja projekta: Mag. Slava Pevec Grm in mag. Primož Hvala Kamenšček, strokovno sodelovanje: Igor Leban	2003–2005	<ul style="list-style-type: none"> - Izdelava strokovnih podlag in poklicnih standardov za področje okoljevarstva - Priprava strokovnega gradiva: Kurikularni priročnik za učitelje in mentorje, ki izobražujejo in usposablajo na področju krožnega snovnega toka in gospodarjenja z odpadki, Ljubljana : Center RS za poklicno izobraževanje, 2005, VRSTA GRADIVA: monografska publikacija, elektronski viri, CD-ROM, COBISS.SI-ID: 223797504 	Poklicni standardi, ki so bili podlaga za pripravo novega izobraževalnega programa Okoljevarstveni tehnik ter za certificiranje. Priročnika za učitelje in mentorje se uporablja pri izvajanju izobraževalnega programa Okoljevarstveni tehnik.
9.	TTCOMNet – osnovni koncept uvajanja vseživljenjskega učenja na področju izobraževanja in usposabljanja učiteljev Vodja projekta: Davorin Majkus	2005–2006	V testiranju je on-line aplikacija prijave na seminarje stalnega strokovnega spopolnjevanja učiteljev	
10.	RECALL – Recognition of Quality in Liflong learning Vodja projekta: mag. Miha Lovšin	2006–2008	Izdelava on-line gradiv za ugotavljanje kvalitete v neformalnem izobraževanju: http://www.europeanqualitymark.org/home/	Gradiva uporabljajo institucije za izobraževanje odraslih.
11.	SOS – Pomanjkanje kvalificiranih delavcev	2007–2009	Rezultati projekta, namenjeni predvsem predstavnikom podjetij, strokovnjakom iz	Rezultati projekta so lahko vodilo šolam pri navezovanju kontaktov s podjetji, načrtovanju odprtega

Zap. št.	Projekt, vodja projekta na CPI	Trajanje projekta od-do	Rezultati projekta	Uspešnost projekta; prenos oz. udejanjanje rezultatov projekta
	<p>Koncepti kvalifikacij in razvoja človeških virov, za zmanjšanje/preprečevanje pomanjkanja kvalificirane delovne sile v proizvodnem sektorju</p> <p>Vodja projekta: mag. Metod Češarek</p>		<p>proizvodnje, socialnim partnerjem, znanstvenikom, so sledeči:</p> <p>Izdelek 1: “Analizno poročilo o položaju kvalificiranih delavcev v Evropi”</p> <p>Izdelek 2: “Poročilo o primerih dobre prakse”</p> <p>Izdelek 3: “Programska orodja za zgodnjo identifikacijo potreb po kvalifikacijah v podjetju”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orodje za analizo kvantitativnih zahtev po kvalificiranih delavcih, - orodje za načrtovanje razvoja kvalificiranih delavcev (analiza trenutnega stanja in predvidevanje potreb v prihodnosti), - orodje za načrtovanje področij pomanjkanja kvalificiranih delavcev (evalvacija problemskih področij in oblikovanje ukrepov). <p>Izdelek 4: priročnik: »Upravljanje s človeškimi viri,</p>	<p>kurikula in promocijskih dejavnostih, lahko pa so tudi pomoč CPI pri načrtovanju nacionalnega kurikula na poklicnih šolah s področja predelovalne dejavnosti.</p> <p>Rezultati projekta posredovani: GZS, OZS, 5 slovenskim podjetjem, ki so sodelovala v projektu. Objavljeni so na spletni strani: http://www.sos-skilled-workers.eu</p> <p>Navezovanje poslovnih stikov za nadaljnje sodelovanje (MIC Velenje)</p>

Zap. št.	Projekt, vodja projekta na CPI	Trajanje projekta od–do	Rezultati projekta	Uspešnost projekta; prenos oz. udejanjanje rezultatov projekta
			z namenom zmanjšanja pomanjkanja kvalificiranih delavcev" Izdelek 5: "Company Wiki", primer spletne strani, ki omogoča prenos strokovnih in praktičnih znanj med delavci v podjetju.	
12.	PRO MOBILITY (Program promocije in podpore poklicne mobilnosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju Vodja projekta: Boštjan Košorok	2006–2008	Izdelan priročnik za izpeljavo mobilnosti v sistemu poklicnega in strokovnega izobraževanja.	Priročnik namenjen šolam pri organizaciji in izvedbi mobilnosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju.
13.	EQF FRAME (Fleksibilne reference in metode ocenjevanja v evropskem ogrodju kvalifikacij) Vodja projekta: Boštjan Košorok	2006–2008	Izdelan Priročnik za umestitev kvalifikacij in kompetenc strokovnega izobraževanja na področju turizma v Evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje	Pridobitev znanja in izkušenj za pripravo Slovenskega ogrodja kvalifikacij ter prenos znanja v druge LdV projekte kot sta TIPTOE in RECONFOR za kreditno vrednotenje študijskih programov na 6. stopnji.
14.	Izobraževanje za zagon in delo v okviru socialnega podjetništva/ ekonomije na kmetiji in podeželju »Vesela kmetija« (HAPPY FARM)	2006–2008	<ul style="list-style-type: none"> – Pripravljena NPK Pomočnik / pomočnica oskrbnika / oskrbnice – Pripravljen modularni program usposabljanja za Pomočnika/pomočnico 	Potreba po pripravi NPK na nižjih ravneh tudi za osebe s posebnimi potrebami in težje zaposeljive ljudi. To bo povečalo konkurenčnost težje zaposljivih ciljnih skupin na trgu dela.

Zap. št.	Projekt, vodja projekta na CPI	Trajanje projekta od–do	Rezultati projekta	Uspešnost projekta; prenos oz. udejanjanje rezultatov projekta
	Vodja projekta: Urška Marentič		oskrbnika / oskrbnice	<p>V VDC Polž je bilo izvedeno usposabljanje za skupino s posebnimi potrebami, osipnike in težje zaposljive ženske.</p> <p>NPK je bila potrjena na Strokovnem svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje.</p> <p>Pripravljajo se imenovanja izvajalcev in članov komisij.</p>
15.	<p>New (No-borders European Workers) hospitality</p> <p>Vodja projekta: Barbara Kunčič</p>	2006–2008	<p>Izdelana študija ekonomskih kazalnikov turizma v Sloveniji, ki smo jo uporabili kot podlago za utemeljitve pri pripravi poklicnih standardov.</p> <p>Izdelan popis poklicev v hotelih ter popis kompetenc, ki smo jih uporabili kot podlago za razvoj poklicnih standardov.</p> <p>Gradivo smo uporabili tudi kot podlago za mednarodno primerjavo poklicev.</p> <p>Vzpostavili smo kontakt in bodoče sodelovanje s sindikatom gostinstva in turizma Slovenije.</p>	<p>Razviti poklicni standardi za področje hotelirstva in tudi sprejeti na Strokovnem svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje.</p> <p>Nastala je tudi podlaga za pripravo slovenskega ogrodja kvalifikacij za področje hotelirstva.</p>

6 Priporočila

Projekti so resničnost vsakega okolja, vprašanje pa je, ali smo sposobni zagotoviti uspešnost izvajanja projektov. Rezultati projekta sam po sebi še ne pomenijo nič, če ne pripomorejo ohranjati trajnosti projekta. Ohranjanje trajnosti projekta dejansko odraža pravi rezultat projekta, to je uspešnost projekta.

Na uspešnost projekta vpliva vrsta dejavnikov, notranjih in zunanjih, ki podpirajo projektno naravnost in vključevanje v različne nacionalne in mednarodne projekte.

1. Pomembno je, da določimo jasne cilje, ki so povezani s cilji institucije in s cilji razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja tako na nacionalnem kot evropskem nivoju.
2. Izbrati moramo partnerje, ki so zanesljivi, imajo dovolj strokovnega znanja in izkušenj za delo na projektu.
3. Zagotoviti si moramo podporo okolja v katerem delujemo, to je podporo vodstva, sodelavcev, zunanjih partnerjev ..., torej vseh, ki bodo pripomogli pri ohranjanju trajnosti projekta.
4. Dobro moramo razmisliti o informiranju najširše javnosti, vseh deležnikov na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja in v njih vzpodbuditi zanimanje za projekt in rezultate projekta.
5. Preučimo možnosti umestitve rezultatov projekta v sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja.
6. Vzpodbujamo pozitivno organizacijsko klimo in s tem motiviramo zaposlene za vključevanje v mednarodne projekte, ki naj postane sestavni del letnega načrta dela.

Iz primerov dobre prakse Centra RS za poklicno izobraževanje lahko vidimo, da ima udejanjanje projektnih rezultatov vpliv na:

1. razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja v smislu izboljšav samega sistema (npr.: razvoj sistema ugotavljanja in zagotavljanja kvalitete v izobraževanju, razvoj novih poklicnih standardov in na podlagi le-teh novih izobraževalnih programov, priprava učnih gradiv in priročnikov ...),
2. spreminjanje procesa poslovanja (sodelovanje s sorodnimi institucijami, npr. CINOP),
3. stalni osebni in strokovni razvoj zaposlenih tako, da s sodelovanjem v različnih projektih pridobivajo znanja s področja projektnega vodenja, spopolnjujejo znanje tujih jezikov, razvijajo medkulturno kompetenco,
4. prenos znanja in izkušenj, pridobljenih na projektih v samo organizacijo/razvojno delo, v druge projekte in tudi druge države,
5. vzpostavljanje in ohranjanje partnerskih mrež doma in v mednarodnem prostoru,
6. obvladovanje razvojnih procesov in s tem na povečanje uspešnosti in učinkovitosti institucije, kot je Center RS za poklicno izobraževanje in krepitev ugleda institucije.

Za učinkovito in uspešno izvajanje projektov je potrebno predvsem vzpodbudno in pozitivno organizacijsko okolje, ki razume projektno vodenje, ki omogoča hitro prilagajanje delovnim procesom, ki neprestano vzpodbuja profesionalni razvoj zaposlenih in jih motivira za učenje.

7 Viri in literatura

- CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (2006). Od ideje do končnega izplačila. ADOZ tisk, Kranj
- Hauc A., Vrečko I., (2005). Planiranje in nadzor projektnih učinkov, »Zbornik referatov XX. posvetovanja Društva računovodij, finančnikov in revizorjev Maribor«, str 44-55, 22. do 23. september 2005, Maribor.
- Hauc A.,(2001). projekti zagona strategij in nova ekonomija. projektni forum ZPM 2001. projektni management v novi ekonomiji. Skupina avtorjev prispevkov.
- European Commission, Directorate General Information Society; (2004). Special review on projects results exploitation and dissemination activities. Grid technologies, FP5 projects, Brussels.
- ECOTEC Research&Consulting Ltd (2006). Evaluation of mechanisms for the dissemination and exploitation of the results arising from programmes and initiatives managed by Directorate-General for Education and Culture. Birmingham UK.
- ECOTEC Research &Consulting Ltd (2008). Sharing Success. A Dissemination and Exploitation Handbook for Everyone Involved in the Lifelong Learning Programme. Birmingham UK.
- ECOTEC Research &Consulting Ltd (2002). Dissemination Guidance Note for Leonardo Projects, Leonardo UK National Agency.
- Rozman, R., (2003). Razvoj ravnanju projektov naklonjene kulture v podjetju. projektni forum, 11.-13. junij 2003 Maribor, Hotel Habakuk. Slovenija dežela projektne managementa, zbirka predavanj